

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015524	CPR Plurilingüe Vilas Alborada	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Educación plástica e visual	1º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	16
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	16
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	17
7.2. Actividades complementarias	18
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	18
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	19
9. Outros apartados	19

1. Introducción

Estamos situados no concello de Santiago de Compostela, no barrio de San Pedro, zona ubicada preto do casco monumental.

O nivel socioeconómico e cultural das familias é medio, e fundamentalmente residen en zonas próximas ao colexio.

Contamos cunha soa liña e nove unidades (3 de EI e 6 de EP).

En primeiro temos 24 alumnos (13 nenos e 11 nenas).

O colexio ten horario de xornada partida, de 10:00 a 13:00 pola mañá e de 15:00 a 17:00 pola tarde.

Somos centro plurilingüe, impartindo as áreas de Educación Plástica e visual e de Educación Física en inglés.

A expresión artística foi innata no ser humano desde o principio dos tempos. As diferentes manifestacións culturais e artísticas teñen unha presenza constante na contorna e na vida das persoas, formando parte intrínseca da súa propio ser e da súa actividade comunicativa e social, ao mesmo tempo que son parte esencial do patrimonio cultural. A música, a danza, as artes visuais, as audiovisuais e as escénicas preséntanse hoxe en día de formas moi diversas e a través de distintos medios. Por estas razóns, a educación artística ten unha gran relevancia, xa que na vida cotiá o manexo da información relacionada con ela fai necesario ter as habilidades e destrezas para pensar.

A educación artística cobra especial relevancia na educación primaria porque, tal e como indican os avances das neurociencias e as ciencias da educación, contribúe ao desenvolvemento integral do alumnado en múltiples dimensións: sensorial e psicomotriz, a través do desenvolvemento da percepción, da potenciación da intelixencia, do pensamento crítico, e da atención e memoria a curto e longo prazo. Estimula a expresión, a sensibilidade social e as habilidades comunicativas.

Por último destacar que no noso centro, así ven recollido no PEC, esta área terá especial relevancia xa que consideramos que permite desenvolver a creatividade e fomentar a sensibilidade estética e o respecto hacia outras expresións artísticas e culturais.

A área de Educación Plástica e Visual organízase en catro bloques fundamentais:

Educación plástica e visual: percepción e análise.

Educación plástica e visual: creación e interpretación.

Educación audiovisual: percepción e análise.

Educación audiovisual: creación e interpretación.

En definitiva, os alumnos explorarán as diversas linguaxes, artes e disciplinas, así como as diferentes técnicas plásticas, visuais e audiovisuais para a creación das súas propias propostas. Considérase fundamental abordar o traballo, tanto individual como colectivamente, desde unha variedade de ferramentas, instrumentos e materiais, co obxectivo de que os estudantes investiguen e experimenten na dimensión lúdica, creativa, comunitaria e social da área.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa, para desenvolver a curiosidade, a sensibilidade, o pensamento crítico e o respecto pola diversidade.		3	1	1	3	1	2	1-2
OBX2 - Investigar acerca de diferentes manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais e os seus contextos, empregando diversas canles, medios e técnicas, para gozar delas, entender o seu valor, así como desenvolver o pensamento e unha sensibilidade artística propia.	3	3	2	1		3		1-2

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Expresar e comunicar de maneira creativa ideas, sentimentos e emocións, experimentando coas posibilidades do son, da imaxe e dos medios dixitais, para producir obras propias.	1	1		2	5	2	1	3-4
OBX4 - Participar do deseño, elaboración e difusión de producións culturais e artísticas plásticas e visuais, tanto individuais coma colaborativas, poñendo en valor o proceso e asumindo diferentes roles na consecución dun resultado final, para desenvolver a creatividade, a noción de autoría e o sentido de pertenza.	1	3	3			2	1-3	3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Debuxo a miña contorna	<p>Neste primeiro trimestre, propóñense diversas actividades plásticas que parten de contidos relacionados co seu ambiente máis próximo.</p> <p>Ponse o foco nos seguintes aspectos: análise e interpretación de monumentos e obras pictóricas recoñecidas, expresando as emocións que estas lle xeran; observación, identificación e discriminación de formas xeométricas presentes en elementos da súa contorna e o seu emprego no deseño e produción das súas creacións plásticas; procura de información sobre producións artísticas soadas para ampliar o seu coñecemento sobre elas; experimentación e representación a través do emprego de diferentes soportes, técnicas e materiais artísticos; elaboración do retrato dun compañeiro ou compañeira remarcando as súas expresións faciais e o seu posterior posta en común na aula; participación en proxectos grupais poñendo en práctica habilidades sociais que desenvolvan valores como a empatía e a diversidade.</p>	18	7	X		
2	Trazos de Cores	Neste trimestre, incídese en que a natureza representa unha fonte de inspiración e creatividade moi relevante para a	18	6		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Trazos de Cores	<p>produción de composicións artísticas. A multitude de cores que mostran as paisaxes, os cambios na súa tonalidade segundo as estacións, as emocións que suscitan e son trazos que nos ofrecen un marco excepcional para traballar, correlativamente, conceptos vinculados coa arte e coa natureza. Ponse o foco nos seguintes aspectos: análise e interpretación de obras pictóricas soadas e a súa reprodución empregándoas como modelo; experimentación de combinacións de cores empregando materiais diversos; expresión e identificación de emocións a través do emprego de cores e o seu significado nos seus traballos plásticos; experimentación e representación a través do emprego de diferentes soportes, técnicas e materiais artísticos; construción dun obxecto de papel en 3D seguindo uns pasos predeterminados, e a elaboración grupal dun mural dunha paisaxe.</p>	18	6		X	
3	Deseñamos e Reutilizamos	<p>Este trimestre centrarase en que a reutilización de materiais e a reciclaxe son prácticas ambientais que están estreitamente unidas ás artes plásticas. Combinar a creatividade e a innovación con conceptos máis complexos relacionados coa concienciación ambiental e o consumo responsable vai permitir que o alumnado aprenda dunha forma máis global e significativa.</p> <p>Os aspectos máis destacados nos que se pon o foco son: análise de esculturas e pinturas recoñecidas e a súa interpretación para empregalas como modelo ao confeccionar as súas obras; experimentación e representación a través do emprego de diferentes soportes, técnicas e materiais artísticos; organización dunha exposición de esculturas elaboradas con materiais de refugallo, e a participación en proxectos artísticos que potencian a reutilización de materiais e desenvolven a conciencia ambiental.</p> <p>Preténdese o desenvolvemento da creatividade, a imaxinación e a iniciativa por achegar ideas ao realizar as súas tarefas na materia.</p>	24	5			X
4	Proxecto de Reciclaxe	<p>Coas actividades propostas ao longo deste trimestre e o proxecto final, preténdese concienciar ao alumnado da relevancia de transformar obxectos usados en elementos crave das súas producións artísticas:</p>	40	17	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Proxecto de Reciclaxe	maquetas e esculturas. Organizaremos unha exposición de esculturas realizadas con material de refugallo. Durante este reto aplicaranse os coñecementos adquiridos a través de diferentes actividades nas distintas áreas e ámbitos, que se conxugarán e modularán para realizar un traballo cooperativo e que permitirán ao alumnado aprender a valorar os resultados do proceso. A reciclaxe, a reutilización de materiais e o aforro de recursos constitúen o eixo desta situación de aprendizaxe que serve de peche ao curso.	40	17	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Debuxo a miña contorna	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Descubrir propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Descobre o emprego da arte con elementos naturais: Frottage (técnica artística que consiste en frotar pinturas sobre un obxecto conseguindo unha impresión de forma e textura).	TI	100
CA1.4 - Iniciarse na identificación do significado de distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, compartindo sensacións, indicando as canles, medios e técnicas empregados e identificando diferenzas e similitudes.	Identifica rasgos básicos dos elementos empregados.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Valora e respecta a estética das obras representadas e realizadas. Escoita con respecto a audición da estación do outono de Vivaldi.		
CA2.1 - Producir obras propias de maneira guiada, utilizando algunhas das posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e gozo e mostrando confianza nas capacidades propias.	Observa o entorno inmediato e crea composicións artísticas. Relaciona os elementos plásticos coa natureza e co medio (outono).		
CA2.4 - Tomar parte no proceso cooperativo de creación de producións culturais e artísticas, utilizando elementos básicos da linguaxe plástica e visual.	Colabora de xeito positivo na realización dun mural grupal.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora e respecta as producións propias e alleas.		
CA3.1 - Descubrir propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Coñece e aprecia a beleza da natureza nas representacións plásticas.		
CA3.4 - Iniciarse na identificación do significado de distintas manifestacións culturais e artísticas audiovisuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, compartindo sensacións, indicando as canles, medios e técnicas empregados e identificando diferenzas e similitudes.	Comprende a información en esquemas previos.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Goza coa aprendizaxe obtida a través do uso das TIC e mostra interese polo uso destas.		
CA4.1 - Producir obras propias de maneira guiada, utilizando algunhas das posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e diferentes ferramentas de expresión audiovisual, incluídos os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e gozo e mostrando confianza nas capacidades propias.	Emprega a liña aberta e pechada, experimentando con elas para completar debuxos no ordenador e colorea debuxos arrastrando diferentes tonalidades co ordenador.		
CA4.4 - Tomar parte no proceso cooperativo de creación de producións culturais e artísticas audiovisuais, utilizando elementos básicos da linguaxe audiovisual.	Colabora, grupalmente, de xeito positivo na realización dun mural elaborado a partir de imaxes dixitais.		
CA4.6 - Manifestar respecto na creación e interpretación de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias básicas de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas elementais utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico básico das artes plásticas e visuais. - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Medios, soportes e materiais de expresión plástica e visual: experimentación. Técnicas bidimensionais e

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxelos. Manipulación de obxectos para a súa transformación. Utilización de elementos presentes na contorna natural con fins artísticos. - Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións plásticas e visuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais. - Estratexias básicas de recepción activa. - Vocabulario específico básico das artes audiovisuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva en diferentes espazos culturais e artísticos audiovisuais. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Fases do proceso creativo: planificación guiada e experimentación. - Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións audiovisuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
2	Trazos de Cores	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Descubrir propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Descobre as composicións con figuras xeométricas básicas sobre fondo negro.	TI	100
CA1.4 - Iniciarse na identificación do significado de distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, compartindo sensacións, indicando as canles, medios e técnicas empregados e identificando diferenzas e similitudes.	Produce e identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica. Escoita con respecto a audición da estación do inverno de Vivaldi.		
CA2.1 - Producir obras propias de maneira guiada, utilizando algunhas das posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e gozo e mostrando confianza nas capacidades propias.	Elabora portadas e colaxes empregando as ferramentas e as técnicas básicas: recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores...		
CA2.4 - Tomar parte no proceso cooperativo de creación de producións culturais e artísticas, utilizando elementos básicos da linguaxe plástica e visual.	Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais. Usa as cores aprendidas usando un vocabulario axeitado.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora e respecta as producións plásticas propias e alleas.		
CA3.1 - Descubrir propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Descobre no ordenador e na pantalla dixital composicións con figuras xeométricas básicas sobre fondo negro.		
CA3.4 - Iniciarse na identificación do significado de distintas manifestacións culturais e artísticas audiovisuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, compartindo sensacións, indicando as canles, medios e técnicas empregados e identificando diferenzas e similitudes.	Produce co ordenador obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.		
CA4.1 - Producir obras propias de maneira guiada, utilizando algunhas das posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e diferentes ferramentas de expresión audiovisual, incluídos os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e gozo e mostrando confianza nas capacidades propias.	Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.		
CA4.4 - Tomar parte no proceso cooperativo de creación de producións culturais e artísticas audiovisuais, utilizando elementos básicos da linguaxe audiovisual.	Elabora co ordenador figuras formadas coas formas xeométricas traballadas.		
CA4.6 - Manifestar respecto na creación e interpretación de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora e respecta as producións plásticas propias e alleas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias básicas de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas elementais utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico básico das artes plásticas e visuais. - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Medios, soportes e materiais de expresión plástica e visual: experimentación. Técnicas bidimensionais e

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxelos. Manipulación de obxectos para a súa transformación. Utilización de elementos presentes na contorna natural con fins artísticos. - Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións plásticas e visuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais. - Estratexias básicas de recepción activa. - Propostas audiovisuais elementais. Nocións básicas sobre cinema. Características sinxelas de imaxes fixas e en movemento en contextos culturais próximos. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero. - Vocabulario específico básico das artes audiovisuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva en diferentes espazos culturais e artísticos audiovisuais. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Fases do proceso creativo: planificación guiada e experimentación. - Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións audiovisuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
3	Deseñamos e Reutilizamos	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Descubrir propostas artísticas plásticas e visuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Descobre, identifica e emprega os diferentes tipos de liña.	TI	100
CA1.4 - Iniciarse na identificación do significado de distintas manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, compartindo sensacións, indicando as canles, medios e técnicas empregados e identificando diferenzas e similitudes.	Recoñece e nomea as principais partes da figura humana.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica. Escoita con respecto a audición da estación da primavera e do verán de Vivaldi.		
CA2.1 - Producir obras propias de maneira guiada, utilizando algunhas das posibilidades expresivas do corpo, a imaxe e os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e gozo e mostrando confianza nas capacidades propias.	Experimenta cos diferentes tipos de liña para completar debuxos. Debuxa, completa e colorea a figura humana seguindo modelos.		
CA2.4 - Tomar parte no proceso cooperativo de creación de producións culturais e artísticas, utilizando elementos básicos da linguaxe plástica e visual.	Realiza un mosaico grupal, coa axuda de cuadrícula, identificando e recoñecendo tamaños.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para acadar o resultado final proposto.		
CA3.1 - Descubrir propostas artísticas audiovisuais de diferentes xéneros, estilos, épocas e culturas, a través da recepción activa e mostrando curiosidade por elas.	Identifica no ordenador e na pantalla dixital diferentes formas de representar o espazo.		
CA3.4 - Iniciarse na identificación do significado de distintas manifestacións culturais e artísticas audiovisuais que forman parte do patrimonio de diversas contornas, compartindo sensacións, indicando as canles, medios e técnicas empregados e identificando diferenzas e similitudes.	Explora as distancias, os percorridos e as situacións de obxectos e persoas en relación ao espazo.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Valora e respecta as producións propias e alleas.		
CA4.1 - Producir obras propias de maneira guiada, utilizando algunhas das posibilidades expresivas do corpo, o son, a imaxe e diferentes ferramentas de expresión audiovisual, incluídos os medios dixitais básicos, con curiosidade, interese e gozo e mostrando confianza nas capacidades propias.	Realiza e completa co ordenador debuxos con distintos tipos de liña. Relaciona partes do corpo coa figura humana. Experimenta distintas formas de representar o espazo.		
CA4.4 - Tomar parte no proceso cooperativo de creación de producións culturais e artísticas audiovisuais, utilizando elementos básicos da linguaxe audiovisual.	Participa de xeito positivo en xogos de ordenador sobre localización de obxectos ocultos, labirintos e deseño de figuras humanas e expresións faciais.		
CA4.6 - Manifestar respecto na creación e interpretación de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Valora e respecta as producións propias e alleas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias básicas de recepción activa. - Cultura visual. A imaxe no mundo actual. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo. - Materiais, instrumentos, soportes e técnicas elementais utilizados na expresión plástica e visual. - Vocabulario específico básico das artes plásticas e visuais. - Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Medios, soportes e materiais de expresión plástica e visual: experimentación. Técnicas bidimensionais e

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxelos. Manipulación de obxectos para a súa transformación. Utilización de elementos presentes na contorna natural con fins artísticos. - Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións plásticas e visuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais. - Estratexias básicas de recepción activa. - Propostas audiovisuais elementais. Nocións básicas sobre cinema. Características sinxelas de imaxes fixas e en movemento en contextos culturais próximos. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero. - Vocabulario específico básico das artes audiovisuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva en diferentes espazos culturais e artísticos audiovisuais. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción. - Composición guiada de historias audiovisuais sinxelas básicas con intención comunicativa para ser recreadas. - Fases do proceso creativo: planificación guiada e experimentación. - Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións audiovisuais. - Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas audiovisuais.

UD	Título da UD	Duración
4	Proxecto de Reciclaxe	17

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Describir de forma oral e gráfica elementos de manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais seleccionadas, comezando por aquelas máis próximas, explorando as súas características e iniciándose no emprego do vocabulario específico básico destas.	Coñece e lembra algúns datos relevantes da vida e obra de Picasso.	TI	100
CA1.3 - Desenvolver e aplicar a capacidade de procura de información sobre manifestacións culturais e artísticas plásticas e visuais, de maneira básica e guiada, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Identifica e sitúa no mapa algunhas cidades importantes na vida de Picasso.		
CA1.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas plásticas e visuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta e valora as obras dos demais.		
CA2.2 - Expresar de forma guiada ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas plásticas e visuais sinxelas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Le e comprende frases relacionadas coa vida de Picasso.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Participar de maneira guiada no deseño de producións plásticas e visuais elementais, traballando de forma colaborativa a través dun enfoque coeducativo baseado na igualdade e no respecto á diversidade.	Participa e colabora cunha actitude positiva na elaboración dun mural.		
CA2.5 - Compartir as experiencias creativas plásticas e visuais, gozando e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Memoriza e recita fragmentos de poemas moi sinxelos relacionados coas obras de Picasso.		
CA2.6 - Manifestar respecto na realización de actividades, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Respecta e interésase polas producións propias e alleas.		
CA3.2 - Describir de forma oral e gráfica elementos de manifestacións culturais e artísticas audiovisuais seleccionadas, comezando por aquelas máis próximas, explorando as súas características e iniciándose no emprego do vocabulario específico básico destas.	Coñece e lembra algúns datos relevantes das obras do pintor traballadas na aula.		
CA3.3 - Desenvolver e aplicar a capacidade de procura de información sobre manifestacións culturais e artísticas audiovisuais, de maneira básica e guiada, a través de canles e medios de acceso sinxelos, de forma individual e colaborativa.	Emprega estratexias para descubrir palabras relacionadas con Pablo Picasso mediante xogos e/ou xeroglíficos.		
CA3.5 - Manifestar respecto na recepción de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva.	Respecta e valora as obras dos demais.		
CA4.2 - Expresar de forma guiada ideas, sentimentos e emocións a través de manifestacións artísticas audiovisuais sinxelas, experimentando coas diferentes linguaxes e instrumentos ao seu alcance.	Completa descrições de cadros de Picasso coas palabras aprendidas.		
CA4.3 - Participar de maneira guiada no deseño de producións audiovisuais elementais, traballando de forma colaborativa a través dun enfoque coeducativo baseado na igualdade e no respecto á diversidade.	Participa e colabora cunha actitude positiva na realización da sinatura do artista.		
CA4.5 - Compartir as experiencias creativas, gozando e explicando o proceso e o resultado final obtido.	Goza coas audicións e cos vídeos relacionados coa vida e obra de Picasso.		
CA4.6 - Manifestar respecto na creación e interpretación de propostas artísticas audiovisuais, interiorizando as normas elementais de comportamento e mostrando unha actitude positiva e empática cara á expresión de ideas, sentimentos e emocións dos demais.	Respecta e interésase polas producións alleas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Estratexias básicas de recepción activa.

Contidos

- Cultura visual. A imaxe no mundo actual. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo.
- Elementos configurativos da linguaxe visual: observación e exploración sensorial.
- Materiais, instrumentos, soportes e técnicas elementais utilizados na expresión plástica e visual.
- Vocabulario específico básico das artes plásticas e visuais.
- Propostas artísticas de diferentes correntes estéticas, procedencias e épocas producidas por creadoras e creadores locais, rexionais e nacionais. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na recepción de propostas plásticas e visuais en diferentes espazos culturais e artísticos. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción.
- Medios, soportes e materiais de expresión plástica e visual: experimentación. Técnicas bidimensionais e tridimensionais básicas en debuxos e modelados sinxelos. Manipulación de obxectos para a súa transformación. Utilización de elementos presentes na contorna natural con fins artísticos.
- Fases do proceso creativo: planificación guiada e experimentación.
- Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións plásticas e visuais.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas plásticas e visuais.
- Estratexias básicas de recepción activa.
- Propostas audiovisuais elementais. Nocións básicas sobre cinema. Características sinxelas de imaxes fixas e en movemento en contextos culturais próximos. Respecto e valoración destas desde unha perspectiva de xénero.
- Vocabulario específico básico das artes audiovisuais.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva en diferentes espazos culturais e artísticos audiovisuais. O silencio como elemento e condición indispensable para manter a atención durante a recepción.
- Composición guiada de historias audiovisuais sinxelas básicas con intención comunicativa para ser recreadas.
- Fases do proceso creativo: planificación guiada e experimentación.
- Valoración e interese, tanto do proceso coma do produto final, en producións audiovisuais.
- Normas elementais de comportamento e actitude positiva na creación e interpretación de propostas culturais e artísticas audiovisuais.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Desde o punto de vista da metodoloxía, ponse o foco nos seguintes aspectos:

Educación integral orientada a formar persoas

Indagadoras e analíticas

Informadas e cultas

Reflexivas e críticas

Boas comunicadoras

Colaboradoras e participativas

Comprometidas e éticas

Creativas

Respectuosas e con mentalidade aberta

Desenvolvemento sostible desde o punto de vista ambiental e social:

Para educar cidadáns globais, persoas comprometidas consigo mesmas, cos demais e co planeta.

Todos os elementos débense orientar a que o alumnado reflexione sobre os retos do século XXI e deben contribuír á

construción dun mundo mellor.

Proxecto conectado coa realidade que promove a aprendizaxe competencial. Para iso, cada unidade didáctica organízase ao redor dunha situación de aprendizaxe, unha experiencia de aprendizaxe (problema, tema, reto) motivadora, real e próxima ao alumnado. As unidades seguen un roteiro didáctico en catro fases:

Espertar a curiosidade do alumno e tomar conciencia da situación-problema.

Aprendizaxe orientada cara aos contidos necesarios e o desenvolvemento das habilidades de pensamento.

Aplicación do aprendido en tarefas complexas, con forte sentido competencial e actitudinal.

Consolidación, valoración do aprendido e personalización.

Aprendizaxe personalizada mediante a flexibilización de adaptacións para que responda á diversidade de realidades educativas.

Avaliación formativa para avaliar todas as fases do proceso educativo, cunha gran diversidade de instrumentos, incluíndo a participación do propio estudante

Ensinado dixital para desenvolver a competencia dixital do alumnado e tamén como ferramenta de ensino e aprendizaxe.

Enfoque multidisciplinar e, aínda que cada unha área ten sentido propio, propóñense un gran número de dinámicas interdisciplinares que contribúen a unha aprendizaxe profunda e que permiten interrelacionar saberes e fortalecer as aprendizaxes das áreas instrumentais.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Pantalla dixital
Bloc de debuxo
Recursos materiais: Pinceis, ceras, rotuladores, pegamentos, tesoiras...
Recursos dixitais: PDI, ordenadores...
Recursos da contorna: follas, pedras, paos...
Biblioteca do Centro
As visitas e actividades realizadas en exposicións relacionadas co mundo das artes plásticas e visuais
Fontes documentais de internet
Familias do alumnado

Na área de Educación Artística, contamos cunha serie de recursos, tanto persoais, como materiais (PDI, elementos da contorna, xogos interactivos...) que nos facilitan a adquisición de contidos e reforzar a aprendizaxe.

Outros espazos do centro diferentes á súa aula empregaranse para o desenvolvemento curricular desta área, como, a Biblioteca do centro, sala de usos múltiples, patio ou corredores, utilizaranse para producións audiovisuais, exposicións de traballos...

Asimesmo a contorna será outra fonte de recursos para desenvolver esta área.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Dado o carácter formativo e continuo da avaliación, esta ha de extenderse ao longo de todo o proceso de ensino-aprendizaxe. O primeiro momento clave da mesma e o da avaliación inicial, que ten en conta o punto de partida do alumnado e valora os seus coñecementos previos, para deste xeito facilitar a planificación das aprendizaxes a desenvolver para o logro das competencias básicas.

Por iso ao comezo de curso levarase acabo a avaliación inicial ou de diagnose para coñecer o nivel competencial do alumnado.

Realizarán un debuxo persoal onde se observará e valorará o avance e progreso da etapa pre-esquemática: aproximación á forma definida á hora de debuxar, se a composición ten algo de perspectiva, tamaño normal no debuxo, emprego de cores primarias nas imaxes e rectas trazadas con soltura e seguridade.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	18	18	24	40	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

REALIZACIÓN DE TRABALLOS INDIVIDUAIS E EN COOPERATIVO.

40%

CREATIVIDADE

25%

ACTITUDE, COMPORTAMENTO E INTERESE.

35%

Criterios de recuperación:

Para aquel alumnado que presente unha dificultade xeralizada na materia, puntual nun tema dado ou que pasase de curso coa materia suspensa (non é o caso), aplicaráselle un R.E (reforzo educativo) podendo adaptarlle as actividades, metodoloxía e /ou recursos para facilitar o seu proceso de ensino-aprendizaxe.

As dificultades que máis poden repercutir no mal aprendizaxe de música son as deficiencias motrices e auditivas. Neste curso non hai alumnado con estas dificultades, pero terase en conta para cursos posteriores, se fose preciso, que se pode contar co apoio da mestra de audición e linguaxe.

Ademais, tendo en conta a individualidade persoal do alumnado utilizaremos de forma cotiá na aula , actividades individuais de repaso e reforzo respecto aos contidos a tratar e de ampliación, facendo uso de material interactivo (visualización de diferentes obras de arte, audicións,...) .

6. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade nesta área levarase a cabo a través:

- do traballo cooperativo
- da flexibilización do tempo
- da realización de actividades de reforzo e ampliación
- do emprego de material interactivo
- de todo tipo de actividades lúdicas
- da presenza dun profesor/a de apoio na aula
- da titoría entre iguais

Asimismo, tamén se se contempla unha flexibilización da metodoloxía e dos tempos así como o uso dun vocabulario máis cercano ao alumnado que lle facilite a comprensión das diferentes actividades.

Ademáis, segundo establece a Orde do 8 de setembro do 2021 cubrirase o Anexo I, que fai referencia ao informe individual final de curso sobre medidas de R.E.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X
ET.5 - Fomento da creatividade, espírito científico e do emprendemento	X	X	X	X
ET.6 - Igualdade entre homes e mulleres	X	X	X	X
ET.7 - Educación para a paz e prevención e resolución pacífica de conflitos		X		
ET.8 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible	X	X	X	X
ET.9 - Educación para a saúde	X	X	X	X

Observacións:

O traballo dos contidos transversais está implícito na labor docente, xa que debemos transmitir unha serie de valores e actitudes ao noso alumnado, tal como reflicte a lexislación vixente.

O desenvolvemento das situacións de aprendizaxe nesta área traballaranse de xeito globalizado facilitando a transversalidade destes contidos cos da propia área.

Certos elementos transversais, como a comprensión lectora, a educación emocional e en valores, a creatividade... estarán presentes ao longo de todas as unidades didácticas.

Asimismo, os contidos de igualdade estarán máis presentes en días como o 8 de marzo ou 25 de novembro.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Roteiros pola cidade	Aproveitaremos as saídas para recoller calquer tipo de material que podamos utilizar na aula, como: follas, pedras. paos...	X	X	X
Visita a un Museo	Visitaremos un museo para familiarizarnos con diferentes pintores, escultores e as súas obras.		X	
Proxectos internivel	Faremos algunha actividade plástica conxunta con diferentes cursos, así aprenderemos uns dos outros.	X	X	X

Observacións:

As actividades complementarias son unha oportunidade de aprendizaxe. O alumnado amosa unha gran motivación, implicación e interese polas mesmas. Tamén contamos coa colaboración das familias tanto á hora de organizalas como de desenvolve-las.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
A planificación permite flexibilizar sesións de traballo, agrupamentos, organización das actividades...
Os criterios establecidos facilitan a avaliación continua e autoavaliación.
A temporalización foi axeitada.
Metodoloxía empregada
Resulta clara a vinculación entre o currículo e o proceso que se levou a cabo na aula.
Queda claro o enfoque competencial.
As aprendizaxes instrumentais incorpóranse axeitadamente.
O proceso levouse a cabo con fluidez.
As actividades contribúen a que o alumnado adquira autonomía progresivamente.

Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
O alumnado sentíuse motivado polos retos e desafíos que se plantexan.
Aadquisición de aprendizaxes e habilidades estivo ben equilibrada.
As interaccións entre o alumnado fanse progresivamente máis fluidas e son un estímulo para o traballo.
Clima de traballo na aula
A convivencia na aula e as relacións van avanzando positivamente ao longo do curso.

Descrición:

Tal e como recolle a normativa vixente o profesorado debe avaliar tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa práctica docente. Os indicadores de logro descritos fan referencia a avaliación da práctica docente por parte do alumnado en relación a aspectos como a interacción profesorado/alumnado e clima na aula, contidos, organización do grupo-aula, materiais e a propia avaliación do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación é unha parte fundamental do proceso de ensino-aprendizaxe que permitirá valorar o grao de adquisición dos obxectivos de nivel e de etapa, e o grao de desenvolvemento das competencias clave. Os resultados de avaliar cada unidade didáctica proporcionarán información esencial para a toma de decisións co fin de modificar, de ser o caso, aqueles aspectos do proceso de ensino e aprendizaxe que son susceptibles de mellora (metodoloxía, recursos, tarefas...) e de detectar as dificultades de aprendizaxe, coa consecuente posta en marcha de mecanismos para palialas, sempre coa finalidade de que o alumnado acade os obxectivos e desenvolva as competencias.

Os procedementos de seguimento e avaliación a ter en conta e as propostas de mellora necesarias requiren da coordinación e o acordo entre o profesorado do centro implicado na área de matemáticas. Neste caso son os seguintes:

- Ao finalizar a explicación de contidos das Unidades Didácticas faremos mapas conceptuais ou esquemas que nos permitan repasar e mellorar a organización de ideas.
- Usaremos as autoevaluacións e coavaliacións para detectar e resolver posibles dificultades.
- Rexistraremos na ficha individual do alumnado aqueles aspectos que precisan reforzar e proporemoslles actividades adaptadas.
- Abordaremos aqueles contidos que poidan resultar máis complexos cun enfoque integrador e interdisciplinar, de xeito que o alumnado poida establecer relacións e conexións entre as aprendizaxes.
- Revisaremos periodicamente a programación para poder axustar e modificar aqueles aspectos que así o requiran (temporalización, metodoloxía....)

9. Outros apartados